

ДЕРЖАВНІ ФІНАНСИ
PUBLIC FINANCE

УДК 336.2; 336.1

doi: <https://doi.org/10.15330/apred.2.21.80-88>

Мельник В.М.¹, Гребеножко Р.О.²

**ФОРМУВАННЯ ФІСКАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ
В УКРАЇНІ**

Університет Григорія Сковороди в Переяславі,
Міністерство освіти і науки України,
кафедра фінансів,
вул. Сухомлинського, 30, м. Переяслав, Київська обл.,
Україна, 08401,
тел.: +38 (044) 293-11-10,
¹ e-mail: melnik_viktor@ukr.net
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-7439-1564>

² e-mail: hrebenezhko@yahoo.com
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-9383-3225>

Анотація. Стаття спрямована на дослідження особливостей формування фінансової політики України в умовах сучасних трансформаційних зрушень. У контексті уповільнення темпів економічного зростання в Україні та загострення геополітичних викликів особливої значущості набуває проблема визначення ефективних напрямів стимулювання економіки шляхом використання інструментів фінансової політики. Метою статті є дослідження особливостей формування фінансової політики сталого розвитку в Україні із врахуванням економічних, соціальних та екологічних умов розвитку країни. Для досягнення мети дослідження використовувалися методи діалектичний та логічний методи, методи спостереження, аналізу, синтезу, системного підходу для класифікації чинників, що впливають на формування фінансової політики сталого розвитку; метод теоретичного узагальнення. Визначено основні проблеми, що впливають на формування фінансової політики сталого розвитку, зокрема: воєнні дії та політична невизначеність, високий рівень корупції, залежність від іноземної допомоги та грошових переказів, швидка індустріалізація та невідповідна нормативна база призводять до значних екологічних проблем. Запропоновано напрями інтеграції сталого розвитку у фінансову політику: запровадження зеленого оподаткування, виділення коштів на проекти сталої інфраструктури, забезпечення належного фінансування соціальних послуг, заохочення державно-приватного партнерства. Виявлено особливості формування фінансової політики, яка сприятиме довгостроковому зростанню, забезпечуючи при цьому соціальну справедливість та екологічну цілісність. Визначено взаємозв'язок між технологічними інноваціями, як проявом сталого розвитку, та фінансовою політикою, якій проявляється у застосуванні цифрових платформ, веб-сайтів електронної комерції, соціальних медіа, хмарних сервісів, появі нових бізнес-моделей через створення податкових стимулів для інновацій, забезпечення справедливого оподаткування цифрових товарів і послуг, запровадження спеціальних податкових ставок для цифрового сектора тощо.

Ключові слова: фінансова політика, сталий розвиток, економічна стабільність, соціальна справедливість, екологічна цілісність, цифровізація.

Melnyk V.M.¹, Hrebenozhko R.O.²

**FORMATION OF FISCAL POLICY FOR SUSTAINABLE DEVELOPMENT
IN UKRAINE**

Hryhorii Skovorods University in Pereiaslav,
Ministry of Education and Science of Ukraine,
Department of Finance,
Sukhomlynsko St., 30, Pereiaslav, Kyiv region,
Ukraine, 08401,
tel.: +38 (044) 293-11-10,
¹e-mail: melnik_viktor@ukr.net
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-7439-1564>

² e-mail: hrebenozhko@yahoo.com
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-9383-3225>

Abstract. This article aims to study the peculiarities of fiscal policy formation in Ukraine amid contemporary transformational shifts. In the context of slowing economic growth in Ukraine and escalating geopolitical challenges, the issue of identifying effective ways to stimulate the economy through fiscal policy instruments has become particularly important. The purpose of the article is to study the peculiarities of the formation of fiscal policy for sustainable development in Ukraine, taking into account the economic, social and environmental conditions of the country's development. To achieve the research objective, dialectical and logical methods, observation, analysis, synthesis, and a systematic approach were used to classify the factors influencing the formation of fiscal policy for sustainable development, as well as the method of theoretical generalization. The main problems affecting the formation of fiscal policy for sustainable development have been identified, in particular: military action and political uncertainty, high levels of corruption, dependence on foreign aid and remittances, rapid industrialization and an inadequate regulatory framework, leading to significant environmental problems. Directions for integrating sustainable development into fiscal policy are proposed: introduction of green taxation, allocation of funds for sustainable infrastructure projects, ensuring adequate financing of social services, and encouraging public-private partnerships. The features of fiscal policy formation that will promote long-term growth while ensuring social justice and environmental integrity have been identified. The relationship between technological innovation as a manifestation of sustainable development and fiscal policy, which manifests itself in the use of digital platforms, e-commerce websites, social media, cloud services, the emergence of new business models through the creation of tax incentives for innovation, ensuring fair taxation of digital goods and services, the introduction of special tax rates for the digital sector, etc.

Keywords: fiscal policy, sustainable development, economic stability, social justice, environmental integrity, digitalization.

Вступ. Україна, як країна, яка прагне до сталого економічного зростання та інтеграції з Європейським Союзом, стикається з актуальною проблемою розробки комплексної фінансової політики, яка відповідає принципам сталого розвитку. Враховуючи падіння темпів економічного зростання в Україні та загострення геополітичної ситуації, особливої актуальності набуває питання про перспективи його стимулювання за рахунок інструментарія фінансової політики. У політиці розвитку ЄС щодо України відбувся зсув у бік більш комплексного та скоординованого підходу з сильнішим наголосом на зв'язку між безпекою та розвитком та реалізацією Цілей сталого розвитку ООН [1].

Проблематика дослідження фінансової політики забезпечення сталого розвитку знаходить своє висвітлення у наукових працях вітчизняних вчених із виокремленням різних аспектів цього питання, зокрема: Т. Бондарук досліджує фінансову політику як

чинник забезпечення сталого розвитку територій в умовах воєнного стану доводячи, що запровадження пом'якшуючої фіскальної політики через коригування первинного сальдо зведеного бюджету України є необхідним для забезпечення обороноздатності країни за рахунок зростання бюджетних витрат [2]. О. Сущенко розглядає фіскальну політику України в парадигмі сталого розвитку акцентуючи увагу на екологічній складовій та пріоритетах у формуванні зеленої економіки та ринку зелених фінансів в Україні [3; 4]. А. Луцик обґрунтовує пріоритетності досягнення цілей сталого розвитку у здійсненні фіскальної політики [5]. Низка авторів, такі як Т. Канєва, О.Стадник [6], М. Слатвінська [7] аналізують ефективність фіскальної політики як інструмента макроекономічної стабілізації та макроекономічного регулювання у забезпеченні досягнення цілей сталого розвитку відповідно до фаз економічних циклів.

Таким чином, враховуючи наявний науковий доробок, необхідним залишається поглиблення досліджень щодо особливостей формування фіскальної політики сталого розвитку в Україні в умовах сучасних трансформацій.

Постановка завдання. Метою статті є дослідження особливостей формування фіскальної політики сталого розвитку в Україні із врахуванням економічних, соціальних та екологічних умов розвитку країни. Для досягнення мети дослідження використовувалися методи діалектичний та логічний методи, методи спостереження, аналізу, синтезу, системного підходу для класифікації чинників, що впливають на формування фіскальної політики сталого розвитку; метод теоретичного узагальнення.

Результати. Сталий розвиток визначається як розвиток, який задовольняє потреби сьогодення, не ставлячи під загрозу здатність майбутніх поколінь задовольняти власні потреби. Ця концепція підкреслює взаємозалежність економічного зростання, соціальної інтеграції та захисту навколишнього середовища. Сталий розвиток - це не просто екологічна проблема, це комплексний підхід, який вимагає інтеграції економічних, соціальних та екологічних складових у формування відповідної політики сталого розвитку. В Україні прагнення до сталого розвитку є особливо важливим через багаті природні ресурси країни та різноманітні екосистеми, яким загрожує індустріалізація та забруднення. Дотримання зобов'язань щодо сталого розвитку сприятиме підвищенню стійкості України до економічних потрясінь, виконанню державою соціальних стандартів та підтримувати екологічний баланс.

В сучасних умовах Україна стикається з кількома нагальними проблемами, які ускладнюють формування фіскальної політики сталого розвитку:

- воєнні дії та політична невизначеність перешкоджають економічному розвитку та стримують іноземні інвестиції;
- високий рівень корупції підриває суспільну довіру та спотворює економічні стимули, що призводить до неефективного розподілу ресурсів;
- залежність від іноземної допомоги та грошових переказів може створити вразливість у фіскальній політиці, особливо в періоди економічного спаду;
- швидка індустріалізація та невідповідна нормативна база призводять до значних екологічних проблем, зокрема до забруднення повітря та води.

Вирішення цих питань має важливе значення для формування ефективної фіскальної політики, яка підтримує сталий розвиток, але ми маємо декілька ключових викликів, що перешкоджають просуванню України на шляху встановлення стійкої фіскальної політики. Корупція залишається поширеною проблемою в Україні, яка серйозно впливає на державні фінанси та реалізацію фіскальної політики. За індексом сприйняття корупції Transparency International [8] Україна входить до числа найбільш корумпованих країн Європи. Корупція підриває довіру суспільства до державних установ, відволікає ресурси від критично важливих державних послуг і підриває ефективність політичних заходів, спрямованих на сприяння сталому розвитку. Поточна

ситуація в Україні характеризується нестабільністю з коливаннями росту ВВП, інфляції та валютного курсу, що ускладнює фінансове планування та перешкоджає довгостроковим інвестиціям у сталий розвиток. Сьогодні Україні значною мірою залежить від зовнішньої підтримки, зокрема позик від міжнародних фінансових установ та країн-партнерів. Ця залежність може обмежити здатність уряду проводити незалежну фінансову політику, яка відповідає цілям сталого розвитку. Крім того, зовнішній тиск може надати перевагу короткостроковому економічному відновленню над довгостроковою стійкістю. Швидка індустріалізація та неадекватні екологічні норми призвели до значної екологічної деградації в Україні. Забруднення повітря та води, деградація ґрунту та втрата біорізноманіття не лише загрожують здоров'ю населення, а й підривають економічний потенціал країни. Відсутність інвестицій у стійку інфраструктуру загострює ці проблеми, що робить обов'язковим включення екологічних міркувань до фінансової політики.

Інтеграція сталого розвитку у фінансову політику має важливе значення для забезпечення того, щоб економічне зростання не відбувалося за рахунок екологічної цілісності та соціальної справедливості. Досягнення цієї інтеграції можливе за наступними напрямками:

1) запровадження зеленого оподаткування може стимулювати екологічно чисті практики, одночасно генеруючи дохід для державних інвестицій. Наприклад, податки на викиди вуглецю можуть спонукати промисловість до скорочення викидів парникових газів, а отримані доходи можна реінвестувати в проекти відновлюваної енергетики та системи громадського транспорту;

2) виділення коштів на проекти сталої інфраструктури, такі як відновлювані джерела енергії, громадський транспорт і системи управління відходами, має вирішальне значення для сприяння довгостроковій економічній стійкості. Ці інвестиції не лише створюють робочі місця, але й сприяють екологічній стійкості та покращенню якості життя громадян;

3) забезпечення належного фінансування соціальних послуг, включаючи освіту, охорону здоров'я та програми соціального захисту, має важливе значення для сприяння соціальній справедливості. Зосередження на соціальних видатках може допомогти пом'якшити наслідки економічної нерівності та сприяти інклюзивному зростанню, таким чином підтримуючи загальний сталий розвиток;

4) заохочення державно-приватного партнерства може посилити мобілізацію ресурсів для проектів сталого розвитку. Залучаючи інвестиції та досвід приватного сектору, уряд може впроваджувати інноваційні рішення складних проблем, таких як зміна клімату та дефіцит інфраструктури.

Вивчення позитивного досвіду формування фінансової політики в інших країнах, які інтегрували стійкість у свої фінансові системи, може дати цінну інформацію для України. Швецію часто називають лідером сталої фінансової політики. З 1991 року країна запровадила податок на викиди вуглекислого газу, що значно скоротило викиди парникових газів, одночасно сприяючи економічному зростанню. Доходи від податку були реінвестовані в проекти з відновлюваної енергетики та громадського транспорту, сприяючи переходу до низьковуглецевої економіки. Політика Німеччини *Energiewende* (енергетичний перехід) є ще одним прикладом успішної фінансової інтеграції сталого розвитку. Уряд вклав значні кошти у відновлювані джерела енергії, такі як енергія вітру та сонця, при цьому поступово відмовляючись від вугілля. Цей перехід був підтриманий фінансовими стимулами та субсидіями, що призвело до значного скорочення викидів вуглекислого газу та створення сектору зелених робочих місць [9].

Також, для формування фінансової політики сталого розвитку, важливо розробити комплексну систему, яка включає економічні, соціальні та екологічні аспекти,

структура якої повинна встановлювати чіткі цілі для сталого розвитку, окреслювати конкретні дії та встановлювати вимірні показники прогресу. Залучення зацікавлених сторін, включаючи громадянське суспільство, підприємства та місцеві громади, до процесу формування політики має вирішальне значення для забезпечення того, щоб фінансова політика відображала потреби та пріоритети всіх сегментів суспільства. Спільні підходи можуть посилити легітимність та ефективність фінансових інтервенцій. Інвестиції в людський капітал та інституційну спроможність є важливими для ефективного реалізації фінансової політики. Навчання державних службовців, розширення можливостей збору та аналізу даних, а також посилення систем управління державними фінансами можуть покращити здатність уряду розробляти та впроваджувати стабільну фінансову політику. Співпраця з міжнародними організаціями та іншими країнами може надати цінні ресурси та досвід для формування сталої фінансової політики. Взаємодія з багатосторонніми установами, такими як Світовий банк і Міжнародний валютний фонд, може сприяти обміну знаннями та надати доступ до фінансування для проектів сталого розвитку.

Успішна реалізація фінансової політики сталого розвитку вимагає надійних механізмів для забезпечення підзвітності та ефективності. Інтеграція міркувань сталого розвитку, наприклад, в процеси бюджетування, є важливою для узгодження державних витрат з цілями сталого розвитку. Це може передбачати впровадження бюджету на основі ефективності, де фінансування розподіляється на основі вимірних результатів, пов'язаних із стійкістю. Створення бази для моніторингу та оцінки впливу фінансової політики має вирішальне значення для забезпечення підзвітності та прозорості. Регулярні оцінки можуть допомогти визначити сфери, які потребують покращення, і сформулювати майбутні коригування політики. Підвищення обізнаності громадськості щодо важливості сталого розвитку та фінансової політики може сприяти залученню громадян і підтримці урядових ініціатив. Просвітницька та інформаційно-роз'яснювальна робота може надати громадянам можливість відстоювати політику, яка сприяє стійкості.

Розглянемо взаємозв'язок між технологічними інноваціями, як один з проявів сталого розвитку та фінансовою політикою. Для цього необхідно дослідити, як технології змінюють економіку, а також реакцію уряду на ці зміни. Технологічні інновації - це не просто впровадження нових гаджетів або програмного забезпечення; це багатогранний процес, який включає створення, впровадження та розповсюдження нових технологій у різних секторах економіки. Ці інновації надають підприємствам інструменти для доступу до нових ринків, підвищення ефективності та розширення пропозиції продуктів, що призводить до зростання доходів і підвищення конкурентоспроможності в глобальному масштабі.

І. Безрукова [10] підкреслює, що технологічні інновації діють як каталізатор економічного розширення, пропонуючи підприємствам можливості освоєння нових ринків і підвищення ефективності роботи. Цей процес має вирішальне значення для підтримки конкурентоспроможності на динамічному світовому ринку, де технологічні зміни можуть швидко змінити галузеві ландшафти.

У контексті України підкреслюється важливість цифровізації - інтеграції цифрових технологій у всі аспекти економіки та суспільства країни. Цифровізація є одним з інструментів забезпечення досягнення цілей сталого розвитку, сприяючи розвитку цифрової економіки, яка характеризується підвищенням продуктивності, зниженням операційних витрат і створенням нових ланцюжків створення вартості.

Розвиток цифрових платформ є прикладом значних технологічних інновацій, які мають глибокий вплив на світову економіку. Цифрові платформи, такі як веб-сайти електронної комерції, соціальні медіа та хмарні сервіси, кардинально змінили

принципи роботи компаній. Вони знижують вхідні бар'єри, демократизують доступ до глобальних ринків і сприяють появі нових бізнес-моделей, таких як економіка спільного використання та послуги на основі платформ. О. Бурашнікова підкреслює, що платформи стали двигунами економічного зростання та розвитку, сприяючи створенню робочих місць, розширенню споживчого вибору та сприянню інноваціям [11].

Для України цифровізація має вирішальне значення для досягнення довгострокової економічної стійкості. Відданість країни адаптації до технологічних змін і сприйняттю нових ідей є життєво важливою для подолання викликів, пов'язаних із глобальною цифровою революцією. Це передбачає не лише впровадження нових технологій, а й реструктуризацію економіки для підтримки цифрових бізнес-моделей, забезпечення доступу до високошвидкісного Інтернету по всій країні та інвестування в навчання робочої сили цифровим навичкам.

Перетин технологічних інновацій і фіскальної політики заслуговує особливої уваги. Оскільки бізнес та економіка розвиваються у відповідь на технологічний прогрес, так само повинні змінюватися рамки, які ними керують. Фіскальна політика має адаптуватися для підтримки зростання цифрової економіки. Це означає створення податкових стимулів для інновацій, забезпечення справедливого оподаткування цифрових товарів і послуг, а також інвестування в цифрову інфраструктуру та освіту для підтримки кваліфікованої робочої сили, здатної процвітати в технологічно керованій економіці.

У відповідь на цифрові інновації коригування податкової бази стає критично важливою стратегією. У міру того, як кількість цифрових транзакцій і товарів зростає, країни повинні заново визначити, що таке суб'єкт або діяльність, що підлягає оподаткуванню. Це передбачає ідентифікацію та оподаткування цифрових продуктів і послуг, гарантуючи, що цифрова економіка вносить свою справедливую частку в державні доходи. Проблема полягає в відстеженні та оцінці цифрових транзакцій, які можуть не відповідати традиційним моделям оподаткування.

Податкові пільги та стимули є ключовими для створення середовища, сприятливого для інновацій та цифрового зростання. Можна розглянути, як цільові податкові кредити можуть стимулювати бізнес інвестувати в дослідження та розробки нових цифрових технологій, цифрової інфраструктури та заходів кібербезпеки. Такі фіскальні стимули мають вирішальне значення для заохочення стартапів і відомих компаній до інноваційних цифрових проєктів, які можуть стимулювати економічне зростання.

Запровадження спеціальних податкових ставок для цифрового сектора або для цифрових товарів і послуг є ще одним інструментом, який уряди можуть використовувати для підтримки цифрової економіки. І.Ковальчук [12] наголошує на важливості збалансованого підходу при застосуванні спеціальних податкових ставок. Хоча занадто високі ставки можуть пригнічувати інновації та стримувати інвестиції, стратегічно нижчі ставки можуть залучити цифровий бізнес і стимулювати зростання цифрової економіки. Завдання полягає в тому, щоб досягти балансу, який заохочує зростання без істотного зменшення податкових надходжень.

Ефективна податкова система необхідна для прийняття обґрунтованих економічних рішень і підтримки економічної стабільності. У цифрову еру це передбачає адаптацію фіскальної політики з урахуванням унікальних характеристик цифрових товарів і послуг, таких як їх невідчутність і легкість, з якою вони можуть перетинати кордони. Мета полягає в тому, щоб забезпечити справедливую та ефективну систему оподаткування, яка може підтримувати державні послуги та інфраструктуру, одночасно сприяючи процвітанню цифрової економіки. Для України розробка

фіскальної стратегії відповідно до вимог цифрової епохи має вирішальне значення. Це передбачає не лише адаптацію політики оподаткування для охоплення вартості, створеної в цифровій економіці, але й використання фіскальної політики для стимулювання інновацій та цифрового підприємництва.

За своєю суттю ініціатива «Дія Сіті» - це комплексна законодавча база, покликана каталізувати зростання цифрової економіки України. Її головною метою є не запровадження нових податків чи зміна існуючих податкових структур у традиційному розумінні. Натомість закон спрямований на створення сприятливого середовища для цифрового бізнесу та підприємців, сприяння інноваціям і залучення інвестицій у технологічний сектор.

Законодавство передбачає конкретну фіскальну політику, спрямовану на підтримку екосистеми цифрової економіки. Вони включають пропозицію конкурентоспроможних ставок оподаткування для цифрових компаній для підвищення прибутковості та реінвестування в розвиток та інновації, спрощення бюрократичних процедур і вимог щодо відповідності, а також полегшення доступу до фінансування та інвестицій для стартапів і технологічних компаній, які прагнуть розширити свою діяльність.

Фіскальні заходи в рамках Дія Сіті стратегічно розроблені не лише для оподаткування, але й для стимулювання та підтримки цифрової економіки, визнаючи потенціал цього сектору для значного внеску в економічний розвиток України та глобальну конкурентоспроможність. Розуміючи напрями та механізми законодавства Дія Сіті, зацікавлені сторони зможуть краще оцінити його роль у формуванні цифрового економічного ландшафту України.

Інтеграція технології блокчейн у різні сектори, зокрема у фінансові системи, знаменує собою ключовий прогрес у цифрових інноваціях. Основна привабливість блокчейну полягає в його здатності захищати транзакції та підвищувати прозорість. Кожна транзакція в блокчейні зашифрована та пов'язана з попередньою транзакцією, створюючи ланцюжок блоків, які майже неможливо підробити. Це забезпечує високий рівень безпеки фінансових операцій, зменшуючи ризики шахрайства та несанкціонованих змін. Запровадження блокчейну такими фінансовими установами, як ПриватБанк, демонструє потенціал цієї технології для революції у фінансових операціях, дозволяючи здійснювати транзакції з криптовалютою з безпрецедентною швидкістю та меншими витратами порівняно з традиційними банківськими системами.

Вплив блокчейну виходить за рамки підвищення ефективності транзакцій; він також має потенціал для зменшення корупції та бюрократії в торгівлі. Прозорість технології гарантує, що всі транзакції є видимими та відстежуються всіма залученими сторонами, залишаючи мало місця для незаконної діяльності та корупції. Крім того, блокчейн автоматизує багато процесів, які традиційно вимагають бюрократичного нагляду, тим самим спрощуючи операції та зменшуючи можливості для корупції.

Однак цифрова економіка створює унікальні виклики для податкових органів, особливо в таких сферах, як електронна комерція та однорангові (P2P) послуги. В. Міщенко [13] визначає, як величезна кількість даних, створених цифровими транзакціями, надає податковим органам інструменти для покращення дотримання законодавства та більш ефективної спрямованості заходів із застосування. Розширена аналітика та алгоритми машинного навчання можуть аналізувати дані транзакцій у режимі реального часу, виявляючи шаблони, які можуть вказувати на ухилення від сплати податків.

Цифрові технології спрощують і автоматизують процеси, роблячи збір податків більш ефективним і менш схильним до помилок. У сфері збору податків оцифрування сприяє більш точному та своєчасному збору даних, пов'язаних із податками,

підвищуючи загальну ефективність. Запровадження електронних систем подання та сплати податків зменшує адміністративні витрати та спрощує дотримання законодавства для підприємств і фізичних осіб.

Висновки. Останнім часом Україна мала багато труднощів, які серйозно поставили під загрозу її економічну стабільність і зростання. Нинішні кризи, особливо світова епідемія COVID-19 і війна з росією, підкреслили життєво важливу потребу в належній фінансовій політиці для контролю державних ресурсів і гарантії сталого розвитку. Усуваючи виявлені недоліки та впроваджуючи запропоновані рекомендації, Україна може сформувати таку фінансову політику, яка сприятиме довгостроковому зростанню, забезпечуючи при цьому соціальну справедливість та екологічну цілісність. Інтегруючи стійкість у фінансову політику, залучаючи зацікавлені сторони та імплементуючи позитивні міжнародні практики, Україна прокласти шлях до більш стійкого та сталого майбутнього.

Взаємозв'язок між цифровою економікою та фінансовою політикою має вирішальне значення для сприяння сталому економічному зростанню в епоху цифрової трансформації. Оскільки цифрові технології продовжують розвиватися та проникають у різні сектори економіки, їхній вплив на продуктивність, ефективність та інновації стає все більш значимим. Цей зв'язок потребує переоцінки та адаптації фінансової політики для підтримки та використання потенціалу цифрової економіки.

Україна визнала стратегічне значення цифрової економіки, зокрема сектору ІТ-послуг, як основного драйвера економічного зростання та забезпечення досягнення цілей сталого розвитку. Очікується, що ініціативи уряду щодо вдосконалення ІТ-інфраструктури та створення сприятливого регуляторного середовища приведуть до значного зростання в цьому секторі. Ці зусилля мають вирішальне значення для залучення іноземних інвестицій, сприяння інноваціям і створення високоцінних робочих місць.

Застосування цифрових технологій поширюється на фінансову політику, зокрема у стягненні податків та фінансовому адмініструванні. Запровадження електронних марок акцизного податку є яскравим прикладом того, як цифрові рішення можуть оптимізувати податкове адміністрування, зменшити ухилення від сплати податків і збільшити державні доходи. Крім того, розробка єдиної цифрової системи зв'язку для цілей оподаткування є значним кроком вперед у спрощенні процесів збору податків.

Взаємодія між цифровізацією та фінансовою політикою має далекосяжні наслідки не лише в окремих країнах, а й у всьому світовому економічному ландшафті. Для України інтеграція цифрових технологій у фінансові стратегії є значним кроком до модернізації її економіки та приведення у відповідність із світовими стандартами. Цей крок до цифровізації має ключове значення для підвищення ефективності збору податків, фундаментального аспекту, який лежить в основі фінансового здоров'я держави.

Оскільки Україна продовжує долати труднощі, пов'язані з інтеграцією цифрових інновацій у свою фінансову політику, стає дедалі очевиднішим, що цей шлях має ключове значення для вдосконалення фінансових операцій країни та створення надійної основи для сталого економічного зростання.

1. Рабінович О. Політика розвитку ЄС щодо України: зміна фокусу після Євромайдану. *Дослідження європейської інтеграції*. 2019. № 13(1). С. 45–60.
2. Бондарук, Т. Фінансова політика України як чинник сталого розвитку територій в умовах воєнного стану. *Економічні горизонти*. 2023. №3(25). С. 57–67. DOI: [https://doi.org/10.31499/2616-5236.3\(25\).2023.286686](https://doi.org/10.31499/2616-5236.3(25).2023.286686).
3. Nychka O., Sushchenko O. Neues Denken. *AWV-Informationen*. 2018. № 2. P. 17-18.

4. Сущенко О. М. Фіскальна політика України в парадигмі сталого розвитку: дис. д-ра екон. наук: 08.00.08. Київ, 2021. 430 с.
5. Луцик А. Обґрунтування пріоритетності досягнення цілей сталого розвитку у здійсненні фіскальної політики. *Світ фінансів*. 2021. № 1(66). URL: <http://sf.wunu.edu.ua/index.php/sf/article/view/1419/1425> (дата звернення: 01.04.2025)
6. Канева Т., Стадник О. Фіскальна політика як інструмент регулювання економіки. *Економіка та суспільство*. 2023. № 57. URL: DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-57-29>
7. Слатвінська М. Фіскальна політика як інструмент державного регулювання. *Evropský časopis ekonomiky*. 2019. № 327. URL: https://eujem.cz/wp-content/uploads/2019/eujem_2019_5_1/43.pdf (дата звернення: 01.04.2025)
8. Transparency International. (2021). Індекс сприйняття корупції. URL: <https://www.transparency.org> (дата звернення: 01.04.2025)
9. Гречко А. В. Світовий досвід фіскального стимулювання інноваційної діяльності для забезпечення сталого розвитку регіонів. *Науковий вісник Ужгородського національного університету: серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство*. 2021. Вип. 24, Ч.1. С. 116-119.
10. Безрукова І. Технологічні інновації як каталізатор економічного зростання. 2022. URL: https://e-forum.com.ua/web/uploads/journals_pdf/Economic_Forum_Vol_12_No_2.pdf (дата звернення: 01.04.2025)
11. Бурашнікова О. Цифрові платформи та їхній вплив на глобальне економічне зростання. 2023. URL: https://www.eo.kiev.ua/resources/zmist/mono_2023_14/article_46_66.pdf (дата звернення: 01.04.2025)
12. Ковальчук І. Балансування податкових ставок для цифрової економіки. 2019. URL: https://ndipzir.org.ua/wp-content/uploads/2024/03/monografiya_pravove_zabezpechennya_rozvitku_tehnologij_cifrovoi_ekonomiki.pdf (дата звернення: 01.04.2025)
13. Міщенко В. Виклики адаптації податкових органів до цифрової економіки. 2019. URL: https://moodle.znu.edu.ua/pluginfile.php/1133187/mod_resource/content/085.pdf (дата звернення: 01.04.2025)

References

1. Rabinovich, O. "EU development policy towards Ukraine: a shift in focus after Euromaidan." *European Integration Studies*, no. 13(1), 2019, pp. 45–60.
2. Bondaruk, T. Ukraine's fiscal policy as a factor in sustainable regional development under martial law. *Economic Horizons*, no. 3(25), 2023, pp. 57–67, [https://doi.org/10.31499/2616-5236.3\(25\).2023.286686](https://doi.org/10.31499/2616-5236.3(25).2023.286686).
3. Hychka, O., and O. Sushchenko. "Neues Denken." *AWV-Informationen*, no. 2, 2018, pp. 17-18.
4. Sushchenko, O. M. Fiscal policy of Ukraine in the paradigm of sustainable development: dissertation for the degree of Doctor of Economic Sciences: 08.00.08. Kyiv, 2021.
5. Lutsyk, A. "Justification of the priority of achieving sustainable development goals in the implementation of fiscal policy." *World of Finance*, no. 1(66), 2021, sf.wunu.edu.ua/index.php/sf/article/view/1419/1425. Accessed 01 Apr 2025.
6. Kaneva T., Stadnik O. Fiscal policy as an instrument of economic regulation. *Economics and Society*, no. 57, 2023, <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-57-29>
7. Slatvinska, M. "Fiscal policy as a tool of state regulation." *European Journal of Economics*. 2019. No. 327. URL: https://eujem.cz/wp-content/uploads/2019/eujem_2019_5_1/eujem_2019_5_1.pdf#page=327
8. "Corruption Perceptions Index." Transparency International, www.transparency.org. Accessed 01 Apr 2025.
9. Grechko, A. V. "Global experience of fiscal stimulation of innovative activity to ensure sustainable development of regions." *Scientific Bulletin of Uzhhorod National University: series: International Economic Relations and World Economy*, issue 24, Part 1, 2021, pp. 116-119.
10. Bezrukova, I. "Technological innovations as a catalyst for economic growth." *E-forum*, forum.com.ua/web/uploads/journals_pdf/Economic_Forum_Vol_12_No_2.pdf. Accessed 01 Apr 2025.
11. Burashnikova, O. "Digital platforms and their impact on global economic growth." *Ekspres obiaa*, www.eo.kiev.ua/resources/zmist/mono_2023_14/article_46_66.pdf. Accessed 01 Apr 2025.
12. Kovalchuk, I. "Balancing tax rates for the digital economy." SCIENTIFIC AND RESEARCH INSTITUTE of providing legal framework for the innovative development, ndipzir.org.ua/wp-content/uploads/2024/03/monografiya_pravove_zabezpechennya_rozvitku_tehnologij_cifrovoi_ekonomiki.pdf. Accessed 01 Apr 2025.
13. Mishchenko, V. "Challenges of adapting tax authorities to the digital economy." ZNU, moodle.znu.edu.ua/pluginfile.php/1133187/mod_resource/content/085.pdf. Accessed 01 Apr 2025.

Дата подання: 28.04.2025